

No. 1, 2006 (Mars)

Nordisk mediepolitikk

Public service-selskapenes TV-publikum skal sikres ”digital merverdi” [Nordisk mediepolitikk]

De nordiske kulturministrene og lederne for de nordiske public service-selskapene har drøftet utfordringene og mulighetene som skapes ved overgangen fra analoge til digitale fjernsynssendinger i Norden, melder Nordisk Ministerråd.

”Allmennkringkastere står sterkt i alle de nordiske landene og de vil spille en nøkkelrolle i overgangen til digitalfjernsyn”, sier den norske kultur- og kirkeministeren Trond Giske. Norge har formannskapet i Nordisk Ministerråd i 2006.

”- Myndighetene har et hovedansvar for å sørge for at alle befolkningsgrupper klarer overgangen og at kostnadene for publikum blir så lave som mulig, sier kulturminister Giske.

Et sentralt tema som ble drøftet var hvordan allmennkringkasterne kan sikre et bredere tilbud av programmer og tjenester slik at publikum i Norden får en digital merverdi ved overgangen til digitalfjernsyn”, heter det blant annet i meldingen.

Kilde: Nordisk Ministerråd (22.3.2006)

TemaNord-rapporter om informasjonssamfunnet [Nordisk mediepolitikk]

Rapporten ”It-privacy (TemaNord 2005:590) En forudsætning eller en forhindring for borgeren i Norden”, er bestilt av Nordisk Ministerråds Embetsmannskomiteé for IT-politik (EK-IT). Dilemmaet som oppstår dersom privatlivets fred må vike for en effektiv bekjemping av kriminalitet er blant de mange utfordringer som møter både borgere og myndigheter i en høyteknologisk tidsalder, og et av temaene for rapporten.

Rapporten “Nordic Information Society Statistics 2005” (TemaNord 2005:562), gir et bilde av utviklingen av de nordiske informasjonssamfunnene fra 2002. De sentrale nordiske statistiske institusjonene har samarbeidet om metodiske retningslinjer og rapporten er det nyeste resultatet av dette samarbeidet. Rapporten gir detaljert og oppdatert statistikk og analyser av nøkkelområder.

Kilde: Nordisk Ministerråd (15.2.2006)

Videreutvikling av nordisk medieprogram under norsk ministerrådsformannskap [Nordisk mediepolitikk]

I 2005 ble en ny struktur vedtatt for det nordiske kultursamarbeidet. ”Det nordiske kultur- og mediasamarbeidet skal ta utgangspunkt i treårige handlingsplaner. Formannskapet vil legge vekt på arbeidet med den første handlingsplanen for perioden 2007- 2009”, heter det blant annet i det norske formannskapets programerklæring for 2006.

”Det norske formannskapet vil videreføre arbeidet med sikte på å utvikle et nordisk medieprogram, der produksjon av dataspill vil bli prioritert. Det vil bli lagt vekt på dataspill med kvalitetsinnhold for barn og unge i Norden. Forbruket av dataspill i Norden har nådd et nivå som tilsvarer andre medier, som film, TV og musikk. Svært få dataspill har en nordisk språk- eller kulturforankring. Formannskapet vil sette fokus på medieprogrammet og produksjon av dataspill under Nordiske Mediedager i Bergen i 2006”.

Kilde: Det norske Kultur- og kirkedepartementet (13.1.2006)

Trykte medier

Bred politisk enighet om friere bokpriser [Trykte medier] [Danmark]

Billigere bøker og flere lesere. Det er målet for en avtale Regjeringen har fått i stand med en rekke partier om tiltak som skal gi mulighet til friere bokpriser. Avtalen kom i stand bare få dager etter at et utvalg hadde levert en rapport til Kulturministeriet med anbefalinger om tiltak.

”Initiativerne bygger på den aftale om øget liberalisering af bogmarkedet, der i november 2005 blev indgået mellem Konkurrencestyrelsen og Forlæggerforeningen. Derudover er regeringen og de øvrige partier dog blevet enige om en enkelt vigtig tilføjelse, nemlig at når en bog kommer i bogklub, skal den samtidig gives fri prismæssigt i alle andre udgaver”, skriver Kulturministeriet i en pressemelding.

Det skal nedsettes et utvalg med representanter for myndighetene og det litterære miljøet, som blant annet skal ha til oppgave å vurdere hvor tilgjengelig bøker er generelt sett, utgivelse av kvalitetslitteratur, kulturpolitiske hensyn og etablere bedre statistikk om bokmarkedet. I folketingsåret 2008/2009 skal avtalepartene igjen vurdere situasjonen og eventuelt nye initiativer på bakgrunn av utvalgets analyser.

Kilde: Kulturministeriet (27.3.2006)

Opp- og nedgang i den danske avisverden [Trykte medier] [Danmark]

JP/Politikens Hus hadde et godt år i 2005, med et overskudd på 206 millioner DKK av en totalomsetning på 3,3 milliarder DKK, melder Nyhedsbrevet Dansk Presse. Overskuddet skyldes hovedsakelig god tilgang på annonser.

”Ekstra Bladet, Børsen, Kristelig Dagblad, Information samt gratisaviserne Urban og MetroXpress er, ifølge de nye tal fra Dansk Oplagskontrol, de eneste landsdækkende aviser, der havde oplagsfremgang i andet halvår af 2005”, skriver nyhetsbrevet. ”De tre store morgenaviser Berlingske Tidende, Jyllands-Posten og Politiken dør stadig med vigende oplag”. Se lesertall fra Index Danmark/Gallup 2. halvår 2005, og opplagstall fra Danske Dagblades Forening.

Nyhetsbrevet Dansk Presse nr. 12-2006 melder om ny nedgang for de danske tabloidene i 2006. ”B.Ts oplagstal siver i begyndelsen af det nye år. Det procentvise fald i oplaget steg i årets første måneder.

I sidste halvdel af 2005 var det ellers lykkedes for B.T. at mindske det procentvise fald i forhold til året før. Men i det nye års første måneder er der igen sket en stigning. I februar lød det gennemsnitlige daglige oplagstal på 89.723. Det er syv pct. lavere end for 12 måneder siden, skriver Børsen.

Konkurrenten Ekstra Bladet formåede nogenlunde at holde oplaget i 2005, men også her har man oplevet et fald i februar måned, hvor oplaget ligger fem pct. under niveauet i 2005, opplyser Mediwatch”.

Kilde: Nyhetsbrevet Dansk Presse (24.3.2006)

10 millioner kroner til avislignende publikasjoner **[Trykte medier] [Danmark]**

Folketinget har vedtatt et forslag fra kulturminister Brian Mikkelsen om å opprette en støtteordning for avislignende publikasjoner, blant dem Weekendavisen og Politiken Weekly, melder Nyhetsbrevet Dansk Presse nr. 11-2006.

Ordningen har et budsjett på 10 millioner DKK og skal kompensere for bortfallet av de særlig lave takstene hos Post Danmark A/S for momsfratatte publikasjoner. EU-kommisjonen må godkjenne støtteordningen, og loven skal ha virkning fra 1. januar 2006.

Kilde: Nyhetsbrevet Dansk Presse (17.3.2006)

Suksessrik Læselyst-kampanje videreføres **[Trykte medier] [Danmark]**

28 prosjekter over hele Danmark, alle opprettet med formålet å sikre et godt møte mellom barn og litteratur, har fått to millioner DKK på deling fra de tre ministeriene Kulturministeriet, Undervisningsministeriet og Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender.

”Læselyst-kampagnen blev indledt af kulturminister Brian Mikkelsen i marts 2003. I de tidligere kampanjeperioder har førskolebørnene været en markant målgruppe, men i 2005-2006 har styregruppen anbefalet et fokus på familien og de større børn og unge. De lokale projekter afspejler på den baggrund et ønske om at arbejde med læselyst på mange forskellige alderstrin”, heter det i meldingen fra Kulturministeriet.

Kilde: Kulturministeriet (3.2.2006)

Opplagsnedgang for de store finske avisene i 2005

[Trykte medier] [Finland]

Det var jevnt over opplagsnedgang for de store finske dagsavisene i 2005, men ikke stor, for det meste under én prosent. Totalopplaget for avisene økte med 0,1 prosent i 2004 – det var da 15 år siden sist det skjedde. Et av unntakene i 2005 var Hufvudstadsbladet, som hadde en stigning på 0,7 prosent i opplaget, til 51.012 eksemplarer.

Finlands største avis, Helsingin Sanomat, fikk en nedgang i opplaget på 3.687 eksemplarer, fra 434.472 i 2004, en nedgang på 0,8 prosent. Opplaget til en annen storavis, Ita-Sanomat, gikk ned med 5.608 eksemplarer, fra 201.281 eksemplarer, eller 2,8 prosent.

Kilde: Levikintarkastus Oy/Statistikcentralen (23.3.2006)

Støtte til partipressen

[Trykte medier] [Finland]

Statsrådet har bevilget 7.760 000 euro i støtte til partipressen og til landskapet Ålands informasjonsvirksomhet. Støtten fordeles i forhold til partienes styrke i Riksdagen, melder Kommunikationsministeriet.

”I detta års statsbudget har för stöd av tidningspressen totalt reserverats 13 614 000 euro. Förutom det parlamentariska stödet har man reserverat 5 854 000 euro för så kallat selektivt presstödet. Det selektiva presstödet beviljas senare i vår”, heter det i pressemeldingen.

Kilde: Kommunikationsministeriet (9.2.2006)

Rapport om avisenes porto- og distribusjonsutgifter

[Trykte medier] [Norge]

De økonomiske konsekvensene for avisene som følge av økning i porto- og distribusjonsutgifter er utredet av en arbeidsgruppe, som har bestått av bransjerepresentanter og representanter fra Medietilsynet. Arbeidsgruppen foreslår en ny tilskuddsordning, som skal omfatte alle distribusjonsformer.

Gruppen ble nedsatt av Medietilsynet etter initiativ av Kultur og kirke departementet, som har bedt Medietilsynet følge særskilt med på hvilke konsekvenser portoøkningen vil ha for de minste avisene. Departementet vil vurdere endringer i regelverket for å motvirke eventuelle negative konsekvenser, skriver Medietilsynet.

Kilde: Medietilsynet (9.3.2006)

Nisjeavisene går fram, de største avisene hadde opplagsnedgang i 2005

[Trykte medier] [Norge]

Ukeavisen Morgenbladet er årets opplagsvinner for andre året på rad, med 19,5 prosent, melder DagensMedier. Oversikten over opplagstallene i 2005 fra medlemsbedriftene i

Mediebedriftenes Landsforening, MBL, viser at totalt sett går avisopplaget tilbake med 2,4 prosent. Alle fylker har tilbakegang.

Løssalgavisene Dagbladet og VG mistet henholdsvis 11,5 prosent og 5,9 prosent av opplaget. Regionavisene hadde også tilbakegang, Adresseavisen mistet 5,9 prosent av opplaget, men også Stavanger Aftenblad, Sunnmørsposten og Drammens Tidende var blant taperne. Se MBL-statistikken

”Lokalavisene kan vise til en oppsiktsvekkende sammenhengende opplagsvekst i 14 år på rad. Også det siste året har de lokale fådagervisene i Norge styrket posisjonen de har i lokalsamfunnene landet rundt. Lokalavisene tilsluttet Landslaget for Lokalaviser (LLA) har i gjennomsnitt økt opplaget med 0,7 prosent det siste året”, heter det i en melding fra LLA.

Kilde: DagensMedier/MBL/Landslaget for Lokalaviser (14.3.2006/17.2.2006)

Positivt for morgenavisene, nedgang for kveldsavisene i 2005 **[Trykte medier] [Sverige]**

Det totale opplaget for de svenske dagsavisene har gått ned i 2005. Kveldsavisene hadde et positivt år i 2004, nå er trenden brutt, melder Pressens Tidning. Kveldsavisenes opplagsfall var på 18.000 eksemplarer eller 2,3 prosent, der Aftonbladet står for 13.200 eksemplarer. Aftonbladet brøt dermed ni års kontinuerlig framgang. Expressen, inklusive Kvällsposten og GT hadde en tilbakegang på 3.900 eksemplarer i 2005.

Morgenavisenes utvikling er derimot en annen, og særlig Svenska Dagbladet har gjort det bra i 2005, med en oppgang på 7.900 eksemplarer eller 4,4 prosent. Totalt sett har morgenavisene en oppgang på 16.000 eksemplarer eller 0,5 prosent. Dagens Nyheter minsket sitt opplag med 300 eksemplarer.

Kilde: Pressens Tidning (2.3.2006)

Fortsatt nødvendig med statlig pressestøtte, mener Presskommittén **[Trykte medier] [Sverige]**

Presskommittén 2004 har levert sin sluttrapport "Mångfald och räckvidd" (SOU 2006:8) til Utbildnings- og kulturdepartementet. Oppdraget var å foreta en fullstendig gjennomgang av den statlige pressestøtten, og foreslå tiltak som kan sikre at pressestøtten også i framtiden bidrar til mangfold både når det gjelder innhold og eierskap, og en bred spredning av aviser i hele landet.

”Kommitténs bedömning är att dagspressen under överblickbar framtid kommer att vara det massmedium som mest heltäckande kan tillgodose medborgarnas behov av information, granskning och opinionsbildning,” heter det i pressemeldingen. Staten bør derfor støtte dagspressen indirekte og direkte, stort sett som nå. Men enkelte forandringer foreslås, som tidsbegrenset støtte til elektronisk distribusjon av dagsaviser, "(samnt) en ny jämkningsregel för driftsstödsberättigade dagstidningar vars abonnerrade upplaga helt eller delvis distribueras på elektronisk väg".

Kilde: Utbildnings- og kulturdepartementet (24.1.2006)

Audiovisuelle medier

Det markbaserte digitale TV-nettet er åpnet [Audiovisuelle medier] [Danmark]

Kulturminister Brian Mikkelsen åpnet det danske digitale markbaserte TV-nettet digital-TV-nettet 31. mars.

Det nye nettet distribuerer hovedsakelig kanalene DR1, DR2, TV 2 og TV 2-regionene. I tillegg kommer tyske gratiskanaler som kan mottas i sørlige deler av Danmark, og svenske frikanaler som kan ses i de østlige delene av landet.

En av effektene av det nye nettet er at om lag en halv million husstander som hittil ikke har kunnet se DR2, nå får adgang til kanalen. Det analoge TV-nettet i Danmark legges ned 1. november 2009, har Folketinget besluttet.

Kilde: DRs nyhetsbrev (31.3.2006)

Danskene ser danske filmer [Audiovisuelle medier] [Danmark]

De fleste kinoene i de nordiske land har hatt stor nedgang i billettsalget i 2005, både totalt sett og når det gjelder billetter til nasjonalt produserte filmer. Unntaket er Danmark. Også der gikk det totale antall solgte billetter ned, med 5 prosent. Men markedsandelen for de nasjonale filmene ble 32,4 prosent, det beste resultatet siden 1977, blant det høyeste i Europa. Tre av filmene var blant de fem mest populære, og seks av de ti mest sette filmene var danske, skriver Det Danske Filminstitut.

Et annet unntak: I Finland har den nasjonalt produserte filmen hatt en markedsandel rundt 20 prosent de siste årene. I løpet av de tre første månedene i 2006 er det solgt langt flere billetter til finske filmer enn i hele 2005. Markedsandelen var om lag 50 prosent, og det er ventet at den vil bli minst 25 prosent på årsbasis, ifølge Finlands filmstiftelse.

Det Danske Filminstitut tar et europeisk og nordisk overblikk: "2005 bød ellers på en samlet tilbakegang i antallet af solgte billetter i Europa på 11 prosent i forhold til 2004. I Sverige faldt billettsalget med 12 prosent, i Finland ligeledes 12 prosent, og i Tyskland faldt billettsalget hele 18 prosent sidste år. (. . .) Til sammenligning var den svenske markedsandel sidste år på 22,5 prosent, den tyske på 17,1 prosent, den norske på 14 prosent, og den hollandske markedsandel var 13,6 prosent".

Kilde: Det Danske Filminstitut/Finlands filmstiftelse (14.3.2006)

DR satser mer på lokale tilbud [Audiovisuelle medier] [Danmark]

I 2007 øker DRs regionale radiokanaler (P4) i antall, fra 9 til 11, med mulighet for å etablere ytterligere to kanaler i 2008 eller 2009, har DRs styre bestemt. I tillegg skal det bygges opp 98 lokale nettsteder for dr.dk, ett for hver kommune, melder DR.

De første regionale DR-tilbud kom i 1960, og fra 1980-tallet har det vært en stadig utvikling av tilbudene.

Kilde: DR Kommunikation (7.2.2006)

Digita fikk konsesjon for mobilt digital-TV-nett **[Audiovisuelle medier] [Finland]**

Konsesjonen for det fjerde digital-TV-nettet for mobile tjenester er tildelt Digita. Konsesjonssøkerne var Elisa Abp, Digita Ab, Sonera Mobile Networks Ab og Telemast Nordic Ab, melder Kommunikationsministeriet.

”Syftet med konsesjonen är att skapa förutsättningar för uppkomsten av en ny typ av marknad för innehållstjänster. Det företag som får konsesjonen svarar för sändarnätet och förvaltningen av kanalknippen,” het det i meldingen om utlysingen av nettet.

Kilde: Kommunikationsministeriet (23.3.2006)

29 selskaper viser interesse for digitalt TV-nett **[Audiovisuelle medier] [Finland]**

Kommunikationsministeriet har lyst ut det femte digitale markbaserte TV-nettet, beregnet på formidling av Sveriges televisions, SVT:s, program i Finland. Men også andre kanaler skal kunne formidles i kanalknippen. Konsesjonen for nettet skal gjelde i inntil 20 år.

29 selskaper har meddelt Kommunikationsministeriet at de er interessert i å søke om konsesjon. Søknadene må være ministeriet i hende innen 2. mai 2006. Les meldingen om utlysingen.

Kilde: Kommunikationsministeriet (16.3.2006)

Stor interesse for kommersielle radiokanalkonsesjoner **[Audiovisuelle medier] [Finland]**

92 søknader fra 53 søkere om konsesjon for kommersielle radiokanaler var mottatt av Kommunikationsministeriet da søknadsfristen gikk ut 28. februar. Søknadene behandles i vår, og konsesjonene gjelder for årene 2007-2011.

21 søkere konkurrer om ti konsesjoner for riksomfattende radiokanaler. Tre søkere meldte interesse for nettet som nå brukes av Radio Nova. I tillegg kom det 71 søknader om tillatelse til å sende i regionale og lokale nett, skriver Kommunikationsministeriet.

Kilde: Kommunikationsministeriet (28.2.2006)

Lokale radiokanaler har et mangfoldig programtilbud **[Audiovisuelle medier] [Finland]**

Utredningen ”Koncessionsbelagt radioutbud 2005” som Kommunikationsministeriet har bestilt, belyser mangfoldet i innholdet fra de private radiokanalene. Særlig lokalkanalene er med på å skape et bredt tilbud, konkluderes det blant annet med.

Konsesjonene for radiokanalene utløper i slutten av 2006, og ministeriet ønsket å få et systematisk bilde av virksomheten som et ledd i arbeidet med den nye konsesjonsrunden, se notisen over.

Kilde: Kommunikationsministeriet (2.2.2006)

Sluttspurt for overgang til det markbaserte digital-TV-nettet **[Audiovisuelle medier] [Finland]**

Overgangen til marksendt digital-TV i Finland, som fullføres 31. august 2007, skal påskyndes med tilleggsressurser, fortalte kommunikationsminister Susanna Huovinen under ministeriets seminar Viestintäfoorumi 18 januar.

”– Ministeriet föreslår en betydande tilläggsfinansiering för övergången till digital televisionsverksamhet i tilläggsbudgeten för 2006 och i budgeten för 2007, sade minister Huovinen. – Digitaliseringen av televisionen är ett omfattande samarbetsprojekt. Den här signalen om ministeriets egna åtgärder utmanar också de andra aktörerna att ställa upp då slutspurten i processen börjar”, skriver ministeriet.

Kilde: Kommunikationsministeriet (18.1.2006)

Public service-selskapet RÚV blir statlig aksjeselskap **[Audiovisuelle medier] [Island]**

Store forandringer i den islandske medielovgivningen, både for den trykte pressen og radio og TV, er underveis. Før sommeren skal Ríkisútvarpið, RÚV, som både driver radio- og TV-kanaler, bli aksjeselskap i statseie. RÚV er i dag en uavhengig offentlig institusjon i statlig eie, og virksomheten er regulert av Lov om Islands radio og Radio- og TV-loven.

Til nå har RÚV vært underlagt strenge programforpliktelser som public service-selskap for alle islendinger. Men de siste årene har konkurransen fra private kanaler om publikumsoppslutningen vært sterkt økende, og RÚV er ikke lenger det største kringkastingsselskapet regnet i antall ansatte.

RÚV har også vært politisk omstridt og det har vært delte meninger om staten skal drive med konkurransevirkosomhet på underholdningssektoren. Virksomheten har vært preget av usikkerhet og økonomiske problemer i årevis.

De lovmessige endringene kommer ikke til å løse de økonomiske problemer på kort sikt. Men aksjeselskapsformen gjør det lettere for RÚV-sjefen å ta raske beslutninger for å nå selskapets mål. For de 300 som arbeider i RÚV, betyr forandringen at de ikke lenger er statsansatte.

Faren for oppsigelser øker og rettigheter går tapt. Til gjengjeld vil RÚV for første gang kunne konkurrere med private selskaper om arbeidskraft, når lave statstariffer ikke lenger står i veien.

Björg Eva Erlendsdóttir (30.3.2006)

FILM&KINO vil ha erfaringer med digital kinodrift **[Audiovisuelle medier] [Norge]**

Innføring av digital kinodrift kan være en av betingelsene for at kinoene skal kunne overleve kommende nedgangstider. Styret i bransjeorganisasjonen FILM&KINO har bevilget til sammen 3 millioner kroner til to forsøk med digital kinodrift, melder organisasjonen.

Forsøkene omfatter 14-15 kinoer, både små og store, spredt over hele Norge, og prøvedriften skal evalueres av en uavhengig institusjon.

”Det er oppnevnt en egen referansegruppe for forsøket, bestående av (representanter for) kinoene i Oslo, Bergen, Trondheim og Kristiansand, en liten kulturhuskino, Norsk filminstitutt og Norske Filmbyråers Forening i tillegg til FILM&KINO”, heter det i en melding.

Kilde: FILM&KINO (20.3.2006)

Rapport om den norske filmbransjen til høring **[Audiovisuelle medier] [Norge]**

21. mars gikk fristen ut for høringen av rapporten ”Kartlegging og vurdering av utviklingen i den norske filmbransjen” utarbeidet av Rambøll Management. Rapporten er utarbeidet på oppdrag fra Kultur- og kirke departementet, og kan leses på web.

Bakgrunnen for rapporten er at den statlige filmpolitikken i Norge ble lagt om i 2001. Målet var å øke publikumstilstrømmingen til norske filmer. ”For å oppnå dette, ble det lagt opp til en klarere ansvarsdeling mellom staten og bransjen. Det ble lagt til grunn at filmområdet skulle gjennomgå fem år etter omleggingen. Videre er departementet pålagt gjennom EØS-avtalen å evaluere regelverk og tilskuddsordninger med jevne mellomrom. Den gjeldende ordningen er godkjent av ESA fram til februar 2007”, heter det i høringsbrevet.

Kilde: Kultur- og kirke departementet (21.12.2005)

”Public service - Viktigare än någonsin!” **[Audiovisuelle medier] [Sverige]**

Regjeringens proposition ”Viktigare än någonsin! Radio och tv i allmänhetens tjänst 2007-2012” inneholder forslag om endringer i radio- og tv-lagen og nye retningslinjer for Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB og Sveriges Utbildningsradio AB.

Propositionen fastholder at public service-virksomhet skal preges av uavhengighet, at sendingene skal være tilgjengelige i hele landet og at programmene skal være tilgjengelige og allsidige og tilgodese ulike forutsetninger og interesser hos befolkningen.

Nytt er blant annet at sendetillatelsene forlenges til en seksårsperiode, at detaljstyringen av selskapene minskes, og at Granskningsnämnden för radio och TV får i oppdrag å uttale seg om hvordan programselskapene har levd opp til public service-oppgavet.

I tillegg vil Regjeringen lovfeste at TV-avgiften skal finansiere public service-virksomheten. Definisjonen av TV-mottaker endres slik at lovteksten blir teknikknøytral.

I sammenheng med en del av forslagene som er nevnt ovenfor, fremmet Utbildnings- og kulturdepartementet 12. januar 2006 en lagrådsremiss om "Ändringar i lagen (1989:41) om TV-avgift m.m." Lovendringen skal tre i kraft fra 1. januar 2007.

Kilde: Utbildnings- og kulturdepartementet (20.3.2006)

Nye sendetillatelser i digital-TV-nettet **[Audiovisuelle medier] [Sverige]**

En økning fra tre til ti fri-TV-kanaler i det digitale marknettet. Det er resultatet av Regjeringens beslutning om å gi sendetillatelser til sju nye-TV-kanaler som skal være i gang før sommeren 2006. Sendetillatelsene er gitt etter forslag fra Radio- og TV-verket.

Utbildnings- og kulturminister Leif Pagrotsky er glad for at det skapes en bedre balanse mellom fri-TV- og betal-TV-kanaler, at det blir noen regionale fri-TV-kanaler i visse områder, og at man slipper reklame rettet mot barn og alkoholreklame i fri-TV-kanalene, ifølge en pressemelding fra Utbildnings- og kulturdepartementet.

Kilde: Utbildnings- og kulturdepartementet (23.2.2006)

Løpende vurdering av digitalradioteknologi **[Audiovisuelle medier] [Sverige]**

Radio- og TV-verket har fått i oppdrag av Regjeringen "(att) utifrån ett brett perspektiv följa utvecklingen av tekniker för digital distribution av ljudradio och ta fram underlag för en löpande bedömning av olika tekniker". Bakgrunnen for beslutningen er Regjeringens skrivelse til Riksdagen i desember 2005, som gir uttrykk for at DAB-teknologien, som Sveriges Radio har satset mye på, ikke skal erstatte analog radioteknologi.

Oppdraget skal utføres i dialog med public service-selskapene Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB og Sveriges Utbildningsradio AB, "(övriga) företag och organisationer inom radio- och TV-branschen, berörda myndigheter och andra relevanta aktörer. Radio- og TV-verket ska slutligt redovisa sitt oppdrag senast den 30 juni 2008. Delrapporter lämnas senast den 30 juni 2006 og senast den 30 juni 2007", skriver departementet i en pressemelding.

Kilde: Utbildnings- og kulturdepartementet (19.1.2006)

Informasjonssamfunnet

Forslag om digital sikring av dansk kulturarv [Informasjonssamfunnet] [Danmark]

DRs radio- og TV-arkiv med 570.000 timers opptak må sikres for ettertiden, mener public service-selskapets styre og direksjon. DR har sendt et forslag til kulturministeren og Folketinget med formål å vise hvor viktig det er at den audiovisuelle kulturarven digitaliseres. Arkivene bør stilles til rådighet for danskene, slik at de via nettet lett kan se og høre opptak fra fortiden.

”For at digitaliseringen af DRs kulturarv kan lade sig gøre, forudsætter det, ifølge DRs beregninger, en finansiering via en særskilt finanslovbevilling på 284 millioner kroner fordelt over 10 år”, heter det i en melding fra DR.

Kilde: DR Kommunikation (13.12.2005)

Prosjektet ”Mediamuffins” skal gi positiv og trygg mediebruk [Informasjonssamfunnet] [Finland]

Prosjektet ”Mediamuffins”, en del av handlingsprogrammet ”Barn och Media”, har som formål å påvirke og forbedre barns mediebruk. Målgruppen er barn under åtte år og voksne i deres omgivelser.

Kulturminister Tanja Karpela framholdt under en pressekonferanse at aktørene i mediebransjen har ansvar for ”(barns) och ungas utveckling. - Meningen med projektet är att få mediebranschen att se på medieinnehållet med barnets ögon”, sa Karpela.

”I Mediamuffins-projektet utvecklar man material som på ett roligt och aktiverande sätt kan utveckla barnens mediefärdigheter. . . . Ett pilotprojekt börjar under våren i Mellersta Finland och Birkaland och utvidgas under hösten till hela landet”, heter det blant annet i pressemeldingen.

Kilde: Undervisningsministeriet (28.2.2006)

Stor interesse for internett-basert islandskkurs [Informasjonssamfunnet] [Island]

Hundrevis av mennesker verden rundt lærer seg islandsk ved hjelp av et internett-basert kurs; Icelandic Online, melder Daily News from Iceland.

Kurset er utviklet av Háskóli Íslands, Islands universitet, og er studentdrevet og åpent for alle, kostnadsfritt. Kurset tilsvarer to terminer i islandsk språk ved universitetet. Interessen fra utlandet er stor, og det finnes eksempler på at nettstudenter ankommer til Island for å fullføre studiene der.

Særlig stor er interessen i Canada, der det bor mange mennesker med røtter i Island. Interessen for språket ledsages ofte av interesse for islandsk kultur og kulturuttrykk, og muligheten for å kommunisere med islandske venner på deres eget språk.

Kilde: Daily News from Iceland (25.1.2006)

SAFTs foreldreundersøkelse 2006 [Informasjonssamfunnet] [Norge]

I 2006 bruker foreldre internett i mye større grad enn det undersøkelsen i 2003 viste, ifølge SAFT Norges foreldreundersøkelse 2006 (SAFT, Safety, Awareness, Facts and Tools). Formålet med undersøkelsen er å kartlegge hvilke kunnskaper foreldre har om nettbruk, og tilsynet de fører med barn og ungdoms bruk av internett og mobiltelefon.

I 2006 oppgir 97 prosent av foreldrene i utvalget at de bruker bruker internett selv. Før var barn ofte eneste internett-bruker i familien. Også den daglige bruken blant foreldre har økt kraftig. Nå oppgir 72 prosent at de bruker internett daglig mot 51 prosent ved målingen i 2003.

16 prosent av foreldrene vurderer i 2006 egne internett-ferdigheter til å være på nybegynnernivå, mot 25 prosent i 2003. Andelen som minst regner seg som gjennomsnittlig bruker har økt fra 75 prosent til 84 prosent. 56 prosent av foreldrene oppgir at de sjekker bokmerker/ logg for å se hva barna har vært inne på. Denne kontrollen øker jo eldre barnet blir, framgår det av meldingen fra SAFT.

Kilde: SAFT Norge (2.2.2006)

Rundebordssamtaler om konvergens [Informasjonssamfunnet] [Sverige]

Näringsdepartementets IT-politiska strategigrupp vil ha en grenseoverskridende debatt om hvordan utviklingen av det gruppen kaller ”interaktionssamhället” og konvergensens påvirker folks framtidige behov og bruken av medietjenester.

”Vi kommer därför att den 19 april arrangera ett rundabordssamtal där vi samlar aktörer och beslutfattare inom olika berörda sektorer. Under detta samtal kommer vi bland annat att diskutera hur konvergensens påverkar utbud, tjänsteinnehåll, tjänsteplattformar och framväxten av medieföretag i olika former. Vi kommer att försöka rita upp ett antal framtidsscenarioer, fånga upp trender och diskutera hur andra länder har arbetat med dessa frågor”, framgår det av Nyhetsbrev från IT-politiska strategigruppen.

Kilde: IT-politiska strategigruppen (8.3.2006)

Ytringsfrihet og opphavsrett

DR og KODA inngår avtale om musikkbruk [Ytringsfrihet og opphavsrett] [Danmark]

Helt nye prinsipper ligger til grunn for avtalen som public service-selskapet DR og KODA (Komponistrettigheter i Danmark) har inngått for årene 2006-2009. Avtalen gjelder DRs bruk av musikk med og uten tekster – i både radio og TV og internett-distribuerte programmer og andre nettbaserte aktiviteter.

”Efter aftalen afregner DR et samlet årligt beløb, som KODA videresender til de mange tusinde komponister, tekstforfattere og musikforlag, som får deres musik spillet i DRs flader. Parterne er enige om, at fastsættelsen af det årlige beløb hviler på en samlet vurdering af en lang række kriterier og hensyn”, heter det i pressemeldingen fra DR.

Kilde: DRs nyhedsbrev (27.3.2006)

Kulturministeriet utgir bok om musikk og opphavsrett [Ytringsfrihet og opphavsrett] [Danmark]

Musikken, hvem eier den? Det er det ikke alltid lett å finne ut av, i en nettid. ”Hvem eier musikken?” er en bok som skal hjelpe alle som vil sette seg inn i reglene for opphavsrett. Boken kan brukes som undervisningsmateriale, og inngår i Kulturministeriets opplysningskampanje, som også inneholder den nettbaserte Infokiosken.

”Alle er velkomne til at rekvirere bogen, også som klassesæt. Bogen er gratis og kan bestilles på infotek@kum.dk. Den kan herudover frit downloades på www.infokiosk.dk”, skriver Kulturministeriet i en pressemelding.

Kilde: Kulturministeriet (21.3.2006)

Digitalisering av Nasjonalbibliotekets samlinger [Ytringsfrihet og opphavsrett] [Norge]

Nasjonalbiblioteket starter systematisk digitalisering av alle samlinger med tanke på ha mest mulig innhold tilgjengelig på nett, skriver Nasjonalbiblioteket i en melding. Avklaring av opphavsrettsrettslige spørsmål er et sentralt spørsmål i denne sammenheng.

”Det blir en ny måte å være nasjonalbibliotek på. Viktige deler av kulturarven blir gjort lett tilgjengelig og kjent for atskillig flere enn i dag. Vi vil også digitalisere det som ennå er opphavsrettsbelagt, da dette er viktig for bevaring selv om vi foreløpig ikke kan gjøre det tilgjengelig.

Som det første nasjonalbiblioteket i Europa starter vi denne storsatsingen i dialog med viktige opphavsrettshavere som Norsk faglitterær forfatterforening og Norsk forleggerforening – med tanke på å komme fram til avtaler for ikke bare å bevare, men også å kunne formidle nyere materiale digitalt”, heter det blant annet i meldingen.

Kilde: Nasjonalbiblioteket (29.3.2006)

Medietilsynet endrer ikke vurderingspraksis etter Høyesteretts kjennelse om pornografiparagrafen [Ytringsfrihet og opphavsrett] [Norge]

Høyesteretts kjennelse 7. desember 2005, da en utgave av bladet "Aktuell rapport" ikke ble ansett som "støtende" etter § 204 i straffeloven, endrer ikke Medietilsynets vurderingspraksis.

”(retten la) bl.a. til grunn normen for levende bilder som Medietilsynet og Klagenemnda for film og videogram har praktisert på området de seinere år. Kjennelsen gjaldt imidlertid det aktuelle bladet.

Medietilsynets forståelse av normen "støtende" i straffeloven § 204 innebærer at tradisjonell hardporno i levende bilder fortsatt anses ulovlig. (. . .) - Dagens norm innebærer at nærgående seksuelle skildringer i seg selv ikke er nok til at de levende bilder anses å stride mot bestemmelsen, men at tilsynet må gjøre en skjønnsmessig vurdering i hvert enkelt tilfelle, der historie, mengde sexskildringer, nærgåenhet og enkeltskildringer må vurderes samlet og i en kontekst", sier Medietilsynets direktør Tom Thoresen i en pressemelding.

Kilde: Medietilsynet (20.1.2006)

"Mediernas vi och dom - Mediernas betydelse för den strukturella diskrimineringen" [Ytringsfrihet og opphavsrett] [Sverige]

Utredningen om Makt, integration och strukturell diskriminering ble opprettet etter en regjeringsbeslutning 22. april 2004. Oppdraget er å identifisere og kartlegge "(mekanismer) bakom strukturell/institutionell diskriminering på grund av etnisk och religiös tillhörighet.

Resultaten ska redovisas successivt i syfte att ge underlag för en fördjupad diskussion om och åtgärder mot strukturella hinder för att alla medborgare ska kunna delta i samhällslivet på lika villkor och med samma möjligheter.

Föreliggande rapport granskar den strukturella/institutionella diskrimineringen inom media och är utredningens fjärde publikation", heter det i meldingen om SOU 2006:21 "Mediernas vi och dom - Mediernas betydelse för den strukturella diskrimineringen".

Kilde: Justitiedepartementet (23.2.2006)

Medieeierskap

Endringer av grensene for medieeierskap [Medieeierskap] [Norge]

Kultur- og kirke departementet har lagt fram en proposisjon om endringer i medieeierskapsloven.

Det heter i pressemeldingen: "Forslaget innebærer at den nasjonale grensen for eierskap innen dagspresse, fjernsyn og radio reduseres fra 40 prosent til 1/3 av markedet.

- En grense på 1/3 vil hindre at mediene blir samlet på så få hender at ytrings- og informasjonsfriheten reelt sett blir svekket, sier kultur- og kirkeminister Trond Giske. - Vi ønsker at det skal være rom for at nye eiermiljøer kan gro frem både på nasjonalt og regionalt plan. Stor grad av eierkonsentrasjon kan gjøre det vanskelig for nye aktører å komme inn på markedet, understreker statsråd Giske.

Grensen på 1/3 ligger på et gjennomsnittsnivå i europeisk sammenheng.

Følgende øvre begrensninger foreslås for nasjonalt eierskap:

- a) 1/3 av det samlede dagsopplaget for dagspressen (nå 40 prosent)
- b) 1/3 av de samlede seertallene for fjernsyn (nå 40 prosent)
- c) 1/3 av de samlede lyttertallene for radio (nå 40 prosent)"

Medietilsynet Eierskap behandler eierskapsaker.

Kilde: Kultur- og kirke departementet (24.3.2006)

Medieundersøkelser

Norsk mediebarometer, 2005

[Medieundersøkelser] [Norge]

I 2005 brukte mer enn halve befolkningen internett en vanlig dag, går det fram av Norsk mediebarometer. I 2005 var andelen internett-brukere 44 prosent, i 2005 var den økt til 55 prosent av befolkningen i aldersgruppen 9-79 år. Særlig stor var økningen blant de yngste.

”Andelen som leser trykte aviser en gjennomsnittsdag har derimot gått ned de siste åra. Fra 2004 til 2005 var nedgangen ubetydelig, men den støtter opp om den langsiktige tendensen. Det er i første rekke de unge som svikter avisene”, skriver Statistisk sentralbyrå. Derimot har andelen boklesere en gjennomsnittsdag økt, fra 17 prosent i 1997 til 25 prosent i 2005.

Fjernsynsseerne økte marginalt, fra 83 prosent i 2004 til 85 prosent i 2005. 2 timer og 27 minutter ble brukt på TV, fem minutter mer enn i 2004. Radiolytting er blitt mindre utbredt; ned til 55 prosent av befolkningen en gjennomsnittsdag i 2005, fra 58 prosent i 2004. 1 time og 24 minutter ble brukt på radiolytting en gjennomsnittsdag, en økning på fire minutter fra 2004.

Kilde: Statistisk sentralbyrå (23.3.2006)